

อาทิตย์ ศรีจันทร์ 2552: การศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมคำสัตย์สำนวนของไทย ปริญญา
ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (วรรณคดีไทย) สาขาวรรณคดีไทย ภาควิชารรณคดี อาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาวณิต วิงอ่อน, อ.ด. 158 หน้า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาวรรณกรรมคำสัตย์สำนวนจำนวน 6 เรื่องประกอบด้วย
โครงการแข่งขัน โครงการดำเนิน โครงการลุยเพลิง พระไอยการลักษณะพยาณ ศิลารีกหลักที่ 45 และ
ศิลารีกหลักที่ 64 เนื้อหาแบ่งออกเป็น 6 บท ว่าด้วยความสำคัญของปัญหา การตรวจเอกสาร
ความเป็นมาของพิธีกรรมทำสัตย์สำนวน รูปแบบและเนื้อหาของวรรณกรรมคำสัตย์สำนวนทั้ง 6 เรื่อง
ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมคำสัตย์สำนวนกับสังคมไทย บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยพบว่า การกระทำสัตย์สำนวนเป็นกิจกรรมที่สร้างความเชื่อมั่นแก่นุษย์ ใน
กิจกรรมดังกล่าวมีตัวบทเป็นสื่อกลางเรียกว่าวรรณกรรมคำสัตย์สำนวน ซึ่งรวมรวมองค์ประกอบ
ต่างๆ ของการกระทำสัตย์สำนวนไว้ทั้งหมด ได้แก่ ภาษาที่ใช้ ถุกรณี องค์พยาณ เงื่อนไข และ
ลำดับการประกอบพิธี โครงสร้างหลักของวรรณกรรมคำสัตย์สำนวนประกอบด้วย การเชิญ
พยาณ การสาปแช่ง และการให้พร รูปแบบการประพันธ์ที่ใช้แต่งวรรณกรรมคำสัตย์สำนวนที่
ศึกษาทั้ง 6 เรื่องมี 4 ประเภท ดังนี้ โครงการแข่งขันเป็นโคลงและร่าย โครงการดำเนินและโครงการลุย
เพลิงเป็นกาพย์ ส่วนพระไอยการลักษณะพยาณ ศิลารีกหลักที่ 45 และศิลารีกหลักที่ 64 เป็น
ร้อยแก้ว ฉันทลักษณ์และภาษาไมลักษณะพิเศษ มีการเลือกสรรคำและโวหารเพื่อทำให้เกิดความ
ศักดิ์สิทธิ์อันเป็นหัวใจสำคัญของการประกอบพิธี วรรณกรรมคำสัตย์สำนวนมีความสัมพันธ์กับ
สังคม สะท้อนให้เห็นแนวคิดของคนไทยเรื่องศาสนา เรื่องจักรวาล เรื่ององค์พยาณ เรื่องการ
ลงโทษและให้พร อิกทึ้งยังเป็นบันทึกสังคมในด้านการปกครอง กระบวนการยุติธรรม วัฒนธรรม
ทางภาษา และความเชื่อที่หลากหลายในสังคมไทย วรรณกรรมคำสัตย์สำนวนในอดีตมีอิทธิพลต่อ
การสร้างสรรค์วรรณกรรมคำสัตย์สำนวนในปัจจุบันทั้งรูปแบบ เนื้อหาและแนวคิด

Artit Srijan 2009: An Analytical Study of Thai Oath Literature. Master of Art (Thai Literature), Major Field: Thai Literature, Department of Literature. Thesis Advisor: Assistant Professor Sauvanit Vingvorn, Ph.D. 158 pages.

This thesis is a study of 6 Oath literary works: Ong Gan Chang Nam, Ong Gan Dam Nam, Ong Gan Lui Pleung, Phra-aiyagan Laksana Phayan, Sila Jareuk Lak Ti 45, and Sila Jareuk Lak Ti 64. The content is divided into 6 chapters dealing with the significance of the problems, literature review, evolution of oath-taking ceremonies, form and content of the six Oath literary works, relationship between Oath literature and Thai society, conclusion and suggestion.

According to the research, oath-taking is a ritual meant to reaffirm human confidence, in which there is a text referred to as Oath literature. The text comprises all elements essential to the occasion: language, opponents, witnesses, conditions, and procedures. Oath literature is constructed with 3 main parts: calling witnesses, cursing and blessing. There are four writing patterns applied in the six texts under study: Klong and Rai in Ong Gan Chang Nam, Kaap in Ong Gan Dam Nam and Ong Gan Lui Pleung, while Phra-aiyagarn Laksana Phayan, Sila Jareuk Lak Ti 45, and Sila Jareuk Lak Ti 64 are written and inscribed in prose. The prosody, style, and words are precisely selected to reinforce reverence and awe which the rites demand. Oath literature is related to social context, reflecting Thai aspects about religion, cosmology, holy witnesses, curses and blessings. They, moreover, are records of administration, jurisdiction, language culture, and a variety of beliefs in Thai society. Oath literature in the past has influenced the modern one in form, content and concept.

Student's signature

Thesis Advisor's signature